

Zbornik sudske prakse

Predmet C-565/16

Postupak koji su pokrenuli Alessandro Saponaro i Kalliopi-Chloi Xylina

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Eirinodikeio Lerou)

„Zahtjev za prethodnu odluku – Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Nadležnost, priznavanje i izvršenje sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću – Uredba (EZ) br. 2201/2003 – Sud države članice kojem je podnesen zahtjev za sudsko odobrenje odricanja od nasljedstva u ime maloljetnog djeteta – Nadležnost u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću – Prorogacija nadležnosti – Članak 12. stavak 3. točka (b) – Prihvaćanje nadležnosti – Pretpostavke”

Sažetak - Presuda Suda (šesto vijeće) od 19. travnja 2018.

1. *Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Nadležnost, priznavanje i izvršenje sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću – Uredba br. 2201/2003 – Područje primjene – Pojam „građanske stvari” – Mjere koje se odnose na roditeljsku odgovornost – Sudsko odobrenje odricanja od nasljedstva u ime maloljetnog djeteta – Uključenost – Neprimjenjivost Uredbe br. 650/2012*

(Uredba Europskog parlamenta i Vijeća br. 650/2012; Uredba Vijeća br. 2201/2003, čl. 1. st. 1. t. (b), st. 2. t. (e) i st. 3. t. (f))

2. *Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Nadležnost, priznavanje i izvršenje sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću – Uredba br. 2201/2003 – Nadležnost u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću – Prorogacija nadležnosti – Izričito ili nedvosmisleno prihvaćanje nadležnosti od strane stranaka – Doseg – Zajednički zahtjev oba roditelja maloljetnog djeteta podnesen istom sudu – Uključenost*

(Uredba Vijeća br. 2201/2003, čl. 12. st. 3. t. (b))

3. *Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Nadležnost, priznavanje i izvršenje sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću – Uredba br. 2201/2003 – Nadležnost u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću – Prorogacija nadležnosti – Izričito ili nedvosmisleno prihvaćanje nadležnosti od strane stranaka – Pojam „stranke” – Državni odvjetnik koji u skladu s nacionalnim pravom, po zakonu, ima svojstvo stranke u postupku – Uključenost*

(Uredba Vijeća br. 2201/2003, čl. 12. st. 3. t. (b))

4. *Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Nadležnost, priznavanje i izvršenje sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću – Uredba br. 2201/2003 – Nadležnost u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću – Prorogacija nadležnosti – Izričito ili nedvosmisleno prihvaćanje nadležnosti od strane stranaka – Prihvaćanje treba postojati u trenutku podnošenja pismena kojim se pokreće postupak –*

Činjenice koje su nastupile nakon pokretanja postupka pred sudom kojima se može dokazati da na taj dan nije bilo prihvaćanja – Protivljenje državnog odvjetnika koji je po zakonu stranka u postupku

(Uredba Vijeća br. 2201/2003, čl. 12. st. 3. t. (b))

5. *Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Nadležnost, priznavanje i izvršenje sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću – Uredba br. 2201/2003 – Nadležnost u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću – Prorogacija nadležnosti – Izričito ili nedvosmisleno prihvaćanje nadležnosti od strane stranaka – Doseg – Zahtjev za odobrenje odricanja od nasljedstva u ime maloljetnog djeteta koji su zajednički podnijeli njegovi roditelji – Uključenost – Pretpostavke*

(Uredba Vijeća br. 2201/2003, čl. 12. st. 3. t. (b))

1. Vidjeti tekst odluke.

(t. 16.-19.)

2. Vidjeti tekst odluke.

(t. 25.)

3. Vidjeti tekst odluke.

(t. 26.-29.)

4. Kad je riječ o trenutku u kojem stranke u postupku trebaju iskazati prihvaćanje, to jest, trenutku pokretanja postupka pred sudom, iz članka 16. Uredbe br. 2201/2003 proizlazi da je to trenutak u kojemu je pismeno kojim se pokreće postupak, ili jednakovrijedno pismeno, predano sudu.

Činjenicama koje su nastupile nakon trenutka u kojemu je pokrenut postupak pred sudom ipak se može dokazati da prihvaćanje iz članka 12. stavka 3. točke (b) Uredbe br. 2201/2003 nije postojalo u tom trenutku. Tako je Sud u presudi od 12. studenoga 2014., L (C-656/13, EU:C:2014:2364, t. 56. i 57.) smatrao da se postojanje izričitog ili barem nedvosmislenog pristanka u smislu te odredbe ne može očitno utvrditi kad je postupak pred sudom o kojem je riječ pokrenut na inicijativu samo jedne stranke i kad, naknadno, druga stranka u tom postupku već u svojem prvom podnesku u okviru tog postupka osporava nadležnost suda pred kojim je pokrenut postupak.

Slično tomu, u situaciji u kojoj se državni odvjetnik, u skladu s mjerodavnim nacionalnim pravom, po zakonu smatra strankom u postupku u stvarima koje se tiču roditeljske odgovornosti, protivljenje te stranke izboru suda koji su izvršili roditelji predmetnog djeteta nakon trenutka u kojemu je pokrenut postupak pred sudom prepreka je za priznavanje prihvaćanja prorogacije nadležnosti od strane svih stranaka u postupku u tom trenutku. S druge strane, ako nema takvog protivljenja, pristanak te stranke može se smatrati prešutnim i pretpostavka nedvosmislenog prihvaćanja prorogacije nadležnosti od strane svih stranaka u postupku u trenutku u kojem je postupak pred tim sudom pokrenut može se smatrati ispunjenom.

(t. 30.-32.)

5. U situaciji poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, u kojoj su roditelji maloljetnog djeteta, koji s potonjim uobičajeno borave u državi članici, u ime tog djeteta podnijeli zahtjev za odobrenje odricanja od nasljedstva pred sudom druge države članice, članak 12. stavak 3. točku (b) Uredbe Vijeća

(EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000, treba tumačiti na način da:

- zajedničko podnošenje zahtjeva od strane roditelja djeteta sudu koji su odabrali predstavlja njihov nedvosmisleni izbor tog suda;
- je državni odvjetnik koji je u skladu s nacionalnim pravom po zakonu stranka u postupku koji su roditelji pokrenuli, stranka u postupku, u smislu članka 12. stavka 3. točke (b) Uredbe br. 2201/2003. Protivljenje te stranke izboru suda koji su izvršili roditelji djeteta nakon trenutka u kojemu je pokrenut postupak pred sudom prepreka je za priznavanje prihvaćanja prorogacije nadležnosti od strane svih stranaka u postupku u tom trenutku. Ako nema takvog protivljenja, pristanak te stranke može se smatrati prešutnim i pretpostavka nedvosmislenog prihvaćanja prorogacije nadležnosti od strane svih stranaka u postupku u trenutku u kojem je postupak pred tim sudom pokrenut može se smatrati ispunjenom, i
- na temelju okolnosti da su se boravište pokojnika u trenutku njegove smrti, njegova imovina, koja je predmet nasljeđivanja, i obveze na temelju nasljedstva nalazili u državi članici odabranog suda, u nedostatku čimbenika kojima bi se moglo dokazati da bi prorogacija nadležnosti mogla štetno utjecati na djetetov položaj, treba zaključiti da je takva prorogacija nadležnosti u interesu djeteta.

(t. 40. i izreka)